

VÖRÖS ISTVÁN

A cápavacsora morzsái

Néha egy hatalmas tenyeret érzek
lefekvés után a hátamon végigsimítani.
Aztán már alszom is. Mélyen. Magasan.
Hol itt, hol ott. Föld alá indul velem
a lift, sötét nemlétbe, az öntudat helyét
egy kihűlt vasmag veszi át, mintha
nem is a Föld, hanem a Hold belsejébe

jutottam volna. És az már magas is egyszerre.
Érzed a holdfényben az én álmom
veszélyes öntudatlanságát? Nem?
De mersz-e teliholdkor elfüggönyöztetlenül
aludni? Fölszippantunk magunkhoz
én és a Hold. Belegyúrlak a vasmagba,
mint aki gombócot formál

létből, nemlétből, szorongásból, maga-
biztosságból és te-bizonytalanságból.
Fölfelé indul velem a lift, kiérek
az éjszakai földárnyékból, átvilágít
a napszél, fölfúj. Vízrel teleeresztett
koton, növek és szétszakadok, zuhanok
bele az űr aljába, mint tengerfenékre

a cápavacsora morzsái: egy fél kar,
egy fél élet, egy fél halál.

A félelem eredetéről

Mi lesz a halál után?
– erre mért hajnali $\frac{3}{4}$ 5-kor
jut eszembe, ha nem
is a válasz, de valami
versötlet, pedig az
előbbivel lennék adós
a fiamnak.
Van, ami elvész, van,
ami megmarad. Nem
tudni, hogy erre a
csak látszólag eldöntendő
kérdésre miért

válaszolunk olyan
görcsösen igennel vagy
nemmel: Van-e élet
a halál után? Itt
a forma csakugyan igent
vagy nemet tesz lehetővé,
a logika csak nemet.
Bármilyen is van a halál
után, az éppen nem az
élet. Azért, mert egyszer
olyan szerencsénk volt,
hogy megszülettünk
(és nem egy tűzhányó
dobott ki a mélyéből),
még nem szükségszerű,
hogy ez a jó passz
mindig velünk maradjon.
Életünk végéig, mondaná
a szinonima, de most
pont ennél akarunk egy kicsit
többet kihasítani az időből.
Ha idő az ott,
a mindigen túl!
Van, ami elvész, van, ami
megmarad. Testünk
oda, de az anyaga
nem. Az életünk
oda, de lélekmorzsákra
hullunk szét. Hiszen
anyagból és lélek-
morzsákból lettünk
önmagunkká. Lélek-
vándorlás van, de
évvándorlás nincs.
A morzsák, lélekatomok
szétgurulnak. Ki az,
aki összeszedi őket,
1000 éve elpusztult
fűszálak árnyékából?
Rég halott fák
rég kőszénné vált
erdeje sóhajt és
nyög fölöttünk,
de ami ott felénk fut,
nem egy zsarnok-
gyík kísértete, hanem
a jövő, sajnos nem
a mi jövőnk már,
ragadós nyelvével
kutat a fű között,
egy részem megtalálja,

egy részem még századokig
ott hever, mint a foszforeszkáló
kavics. Nemsokára
megszületek! – ordítja
ez a lény, az erdő
visszhangzik, páran
nevetünk rajta.
Egy rossz emlékem
összekoccan legnagyobb
ellenségem nászútjának
féltett titkával, egy szürke
és egy zöld kavics, az óriás-
csecsemő meghallja,
olyan félelmet szed össze,
hogy egész eljövendő életében
nem tud majd kigyógyulni
belőle. Bocsánat, én ezt
igazán nem akartam,
talán a másik kavics
sem. Valamit mind
a kettőnkből magával
visz – vajon a
Földre?

Ki hajít bele a zsákjába?

Létem ha egyszer fölmerült,
minek ez a sok egybegyűlt?
Lángot eddig is bőven láttam,
ennyien vagyunk az elmúlásban?
Azt hittem, egyedül én nem vagyok,
mért látok seregnyi hasonlatot?
Szájába ki vesz, hogyha kérem?
Ki utazik a denevéren?
Minek a test, ha lélek nincsen?
Hogy a szerelem elrepítsen
oda, ahonnan menekülnek
motyót cipelő égi szörnyek?
Ki hajít bele a zsákjába?
A nagy nemlétnék ez az ára.
Ki gúnyol rajban megeredt
senkiket, menekülteket?

Nincs ég, nincs föld

23

A sarki fény és az álom:
a túlvilág ígérete –
hogy minden sötétben
fénylyuk nyílik, nemléteket
szaggat ősrobbanás,
örökkévalóságot idő-
elhalás (életnyi szünet).
A lélek vad, mint
a farkas, vándorol:
csont alakú kisbolygón
áll, és ég felé nyüszít.
De az ég, lila kutyaszáj,
tele meteor-fogakkal.
Ég nincs is, csak a Földről
látszik így. És Föld
sincs. Az csak egy bolygó.

Félálom

Az íróasztalom és könyvespolcom
Bermuda-háromszögében
hány gondolat veszett már el,
és hány gondolat találtatott meg,
amit nem is kerestem,
de itt vezetett rajtam át,

akár egy befedett csatorna.
Mennyi szó, amivel
körülveszem magam.
Mennyi szó, ami kéretlenül
körülvesz, mint a kígyó
Laokoónt, s a sok összefüggés

megfojt. A munka, mint
az agy mosás, saját időmből
kirángat, reggel 10, aztán
este 10, ma se én voltam
én, de közben ebédeltem.
És jó volt még a délutáni alvás.

A barátkozni akaró macska

Ha olyan szívesen
alszunk, mért nem
halunk meg szívesen?
Nem szívesen hal
meg az öngyilkos
sem, de neki muszáj.
Neki ez a munkája.

Megfaragja, mint egy
szobrot, a saját halálát.
Ki tud öngyilkosság
előtt aludni? Ki tud
kísérteni feltámadás
előtt? Ki tud ügyesen
feltámadni, hol

tanítják ezt? És
hol tanítják a haldoklás
művészetét?
Egyre közelebb
engeded a nemlétet,
mint egy barátkozni
akaró macskát.

Az utolsó papír

Semmibe foszlik a rész és egész
viszonya. Az még hagyján, hogy
egy óra hosszabb lesz egy
hétnél, de a Hold, a hideg
tükör, közelebbről vágja
a Nap lehűtött fényét a szemünkbe,
mint a szomszéd ház ablaka
a maga konzerv-világosságát.
Másfajta életek is vannak,
nemcsak az élet. A nemlét nem
a vég, csak átjáró egy másik,
máshol, másmilyen felé.
A naprendszerbe játszva be lehet
pakolni a galaxist, mint egy
táskába a 100 darabos étkészletet,
csak érteni kell a csomagolást.
A naprendszer elfér egy
planetáriumban, az egész
beledobható egy fekete lyukba,
mint lefolyóba a fülbevaló.

Az évmilliárdokat úgy
gyűröm össze, mint az utolsó
papírt, mert ezután már csak
képernyőre fogok írni.
1 év? 1 hét? A pillanat?
A legyőzött időt épp most vezetik
a kivégzőosztag elé.
Megjön-e idejében a kegyelmi
rendelet? A sarki koldusnak
kéne kiadnia, de ő
a rongyai alá behúzódomba
alszik, és álmában
kivirít a világ, mint
az őzlábgomba és az őszi
kikerics a szeptemberi ködben.

